

Hírforrás

Balassi Bálint Könyvtár

Aktuális információk

Nógrád megye könyvtárosai számára

Salgótarján, 2002. december

17. szám

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár ÜNNEPI NYITVA TARTÁSA:

December 23-án	10–18 óráig
December 24-én	SZÜNNAP
December 28-án	9–13 óráig
December 30-án	10–18 óráig
December 31-én	9–13 óráig

*Kellemes karácsonyi ünnepeket és
boldog új évet kívánunk!*

KISTELEPÜLÉSES SZOLGÁLTATÓ PROGRAM

A Nemzeti Kulturális Alapprogram Szépirodalmi Kollégiuma 250 eFt-tal támogatta a **2002. évre tervezett kistelepülései szolgáltató programot**. Idén a Varietas Pódium Színház, a Family Együttes, B. Horváth István, valamint Sólyom Tamás és Kuthy Ágnes előadóművészek programjait kérték a könyvtárak, az általános iskolák és óvodák. A következő helyekre tudtuk biztosítani a műsorokat: **Dejtár, Ecseg, Egyházasgerge, Jobbágyi, Litke, Patak, Szirák és Vanyarc.**

Nagyon örülünk, hogy ebből a kevés pénzből ennyi településen élményt adó, hasznos, a magyar irodalomhoz kapcsolódó, a tanórai anyagot színesítő rendezvényekkel tudtuk segíteni az önkormányzati könyvtárakat.

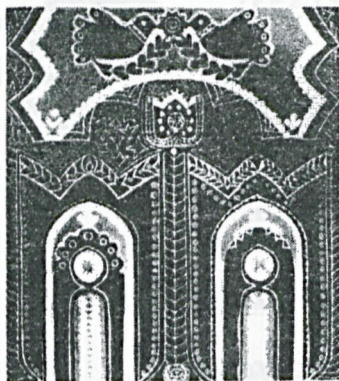
Elnézést kérünk azoktól, akiknek a kéréseit idén már nem tudtuk teljesíteni.

Gyevainé Szorcsik Angéla

SZAKMAI NAP
2003. január 20-án 10 órától
a könyvtár földszinti előadótermében

Előadások:

Boldizsár Ildikó mesekutató: *GYÓGYÍTÓ MESÉK*
Bartos Éva, a Könyvtári Intézet osztályvezetője: *BIBLIOTERÁPIA*
Antalné Prezenszky Piroska népművelő-könyvtáros:
HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYEREKEK A KÖNYVTÁRBAN

L. Pirokcs Lajzsa, Gakimóvnyar

KIÁLLÍTÁSOK A GALÉRIÁBAN

Tájékoztatjuk a kedves kollégákat, hogy a Balassi Bálint Megyei Könyvtár Bóna Kovács Károly Galériájában **2002. december 20-ig** (a könyvtár nyitvatartási idejében) tekinthető meg a **XV. Zománcművészeti Alkotótábor – közel 30 alkotóművész – kiállítása.**

*

2002. december 23-től 2003. január 4-ig látható a **XII. Modellkiállítás, a Salgótarjáni Modell és Makkett Klub** gyűjteményes kiállítása.

**„TUDNIVALÓK NÓGRÁD MEGYÉRŐL DIÁKOKNAK” CÍMŰ
NYOMTATOTT KIADVÁNY ÉS CD-ROM**

A dokumentumok bemutatják Nógrád megye tájait, természeti viszonyait, múltját, jelenét, kultúráját, értékes hagyományait. Nem a teljesség igényével, de ismereteket adnak. Talán többet is, mint amennyit egy általános iskolás diáknak tudni illik közvetlen és tágabb környezetéről.

A CD-ROM kép-, video- és hanganyagot tartalmaz, kiegészítve feladatgyűjteménnyel, teszttel s irodalomajánlattal.

A nyomtatott dokumentum ára: 500 Ft/db

A CD-ROM ára: 3.500 Ft/db

Megrendelhető: Czene Gyuláné; 3100 Salgótarján, Somogyi-Bacsó út 4.; Tel.: 32/311-066 (este)

A **„LÉPÉSEK A TUDÁSHOZ” CÍMŰ CD-ROM** segítséget ad diáknak, tanárnak egyaránt a tanulási technikák, a könyv- és könyvtárhasználati ismeretek elsajátításához, gyakorlásához. A CD ismeretanyagot, feladatokat, gyakorlatokat és játékot tartalmaz. Kiscsoportok számára ismeret-szerzéshez eredményesen használható.

Ára: 3.500 Ft/db

Megrendelhető: Czene Gyuláné; 3100 Salgótarján, Somogyi-Bacsó út 4.; Tel.: 32/311-066 (este)

*„Küzdő ifjúságnak öregség a vágya,
Öregnek múltjában van a boldogsága...”*

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár előadóterme fogadta **2002. november 7-én** mindazokat, akik a 90. életévét betöltött **VERTICH JÓZSEFET** kívánták köszönteni születésnapja alkalmából.

Virágcsokrok, személyes ajándékok sora várakozott az egykori munkatársak, sporttársak, színjátszók előtti asztalokon, hogy sok-sok jókívánság közepette Jóska bácsit illessék.

Az Akkord fúvósok kellemes zenéjét követően a Pódium Stúdió versmondója egy Mécs László verssel örvendeztette meg az ünnepeltet, majd könyvtárunk igazgatóhelyettese nyitotta meg a köszöntők sorát, amikor is átnyújtotta a könyvtár ajándékát, egy Petőfi-emlékplakettet.

Salgótarján Megyei Jogú Város polgármestere, Pusztai Béla további tartalmas, dolgozó életet kívánt Jóska bácsinak, s a város ajándékai közül elsőként Vertich József: *Tarjáni emlékképek* című munkáját adta át a szerzőnek. Dr. Praznovszky Mihály, a Palócföld főszerkesztője mutatta be Dodi bácsi könyvét, majd a Nógrádi Történelmi Múzeum kollektívája és a Múzeum Baráti Kör által készített, bekeretezett oklevelet nyújtotta át az ünnepeltnek.

Köszöntötték Jóska bácsit a Kohász Művelődési Központ dolgozói, az egykori Petőfi Színjátszó Kör tagjai – köztük dr. Czipó Ernőné, Angyal Erzsébet „egykori Zília” és sokan mások.

A családi ünnepség Vertich József meghatott köszönő szavaival, baráti beszélgetéssel folytatódott.

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár a földszinti új térben 2002. június 10-én berendezett Helyismereti Gyűjteménye egy külön szekrényben elhelyezte Vertich József – a könyvtárunknak adományozott – kéziratait, fotóit, várostörténelmi munkáit. Mindazok, akiket érdekel városunk múltja, a gyártörténet, a munkásművelődés, az egykori acélgyári városrész története – itt megtalálhatják azokat.

Vertich József munkái közül az 1986-ban megjelent „Színfoltok a gyárból”, az 1987-ben elkészült „Hogy volt...”, az 1988-ban kiadott „Amerika végnapjai”, az 1990-ben oly nagy sikert aratott „Volt egyszer egy fogaskerekű...”, az 1993-ban megjelent „Sportoló elődeink – elődeink sportja” című könyvek az olvasók rendelkezésére állnak.

A Nagy Iván honismereti pályázatra beküldött munkái közül „Az első tarjáni bibliotéka”, az „Erdődy Mihály, a tanító, publicista, író”, a „Három író és Salgótarján” és sok más kézirat szintén gyűjteményünkben található.

Jóska bácsi munkabírása, munkakedve, pontossága – a helyismereti, helytörténelmi munkában oly fontos alaposág, a kapcsolatok, összefüggések feltárása, az elvarratlan szálak elvarrása példa lehet az új nemzedékek számára is.

Dodi bácsi a könyvtárban mindennapos vendégünként a könyvtárközi kölcsönzésben, az Internetes információkeresésben is „megdolgoztat” bennünket.

Könyvtárunknak adományozott „A betyár kendője” című 1896-ban az acélgyári színjátszók által előadott darab bekeretezett plakátja is arra figyelmeztet bennünket, hogy múltunk értékeit meg kell óvni.

Minden közkönyvtárnak – a legkisebb települési könyvtárnak is tenni kell azért, hogy a helyismereti, helytörténelmi információk megőrződjenek s a könyvtárlátogatók számára évtizedek múltán is szolgálatkész legyenek.

Változások a statisztikában!

Újra itt az év vége, ilyenkor mindig előkerül a statisztika kérdése. A Könyvtári Intézet ebben az évben idejében, még novemberben összehívta a megyei könyvtárak statisztikáival foglalkozó munkatársait. Az értekezlet célja az volt, hogy megismerjük a változásokat, értelmezzük az egyes kérdéscsoportokat, és megosszuk az előző évi tapasztalatokat.

Úgy tűnik, tovább folytatódik az a tendencia, hogy évről-évre valamelyest megváltozik az adatlap külleme, kérdéscsoportjai, az egyes adatok értelmezése. Mindezek mellett érezhető és ez a Könyvtári Intézet és a Minisztérium szándéka is, hogy lehetőleg egységes és a külföldi (Európai Unió) normákhoz illetve a nemzetközi szabványhoz igazítsák az adatgyűjtést. E törekvés a jegyében készült el a 2002. évi adatlap, sőt már megismerhettük a 2003. évi adatlap előzetes változatát is.

Először nézzük, melyek azok a változások, amelyek már a 2002. évi adatlapon is szerepelnek, ezek közé megpróbálom beleszólni a múlt évi tipikus hibákat is, amelyeket ebben az évben jó lenne elkerülni. Ezt a kis emlékeztetőt javasolom megőrizni, hogy a kb. két hét múlva megérkező adatlap kitöltésénél felhasználható legyen.

Az első lapon, az előzőeknek megfelelően a könyvtár – és nem az önkormányzat!!! – adatai szerepelnek. Kérem, hogy a **statisztikai szám** rovatot feltétlenül töltsék ki, mivel ez a könyvtár azonosító száma. (Amennyiben a könyvtárnak nincs önálló statisztikai száma, akkor az önkormányzatét kell beírni.)

Fontos változás van a **Könyvtári állomány adatainak** feltüntetésében. Az állományadatok kitöltésénél ismét a **csoportos leltárkönyv adatait** kell figyelembe venni (az előző évben nem így szerepelt). Ugyanitt hiányzik a különböző dokumentumtípusokat összesítő sor. Figyelni kell arra, hogy a gyarapodás és a törlesztés nem összedarabszámra, hanem **értékre** kell feltüntetni.

A gyarapodás összegénél minden könyvtár, amely **ÁFA-t igényel vissza a nettó összeget** tüntesse fel, a többiek pedig a bruttót. Úgy tűnik, az ÁFA visszatérítés általánossá válása magával hozza, hogy a leltárkönyvekbe a vásárolt könyvek nettó értékét vezessük be.

Jelentősen megváltozott az **állománygyarapításra fordított összeg** táblázata: A kitöltés alapjául a kifizetett számlák fognak szolgálni. Ez csak kevés kivétellel fog egyezni az előző adattal. Kérem, hogy ezt a rovatot a pénzügyes, gazdaságis töltsé ki és bélyegezze le.

Nagyon lényeges változás, hogy az előző években egyéb formásként vagy pályázati támogatásként kellett feltüntetni az **érdekeltségnevelő és a felzárkóztató támogatás** összegét. Az új adatlapon ez a **Költségvetési előirányzat** rovatába kell beírni a fenntartó által biztosított összeggel együtt.

A fentieknek megfelelően a **Bevételek** rovat kitöltése is változik. **Fenntartói finanszírozásként** kell itt is feltüntetni az **érdekeltségnevelő és felzárkóztató** támogatást. Pályázatként az egyéb más pályázati támogatás szerepeljen.

A kiadások rovatban a **munkabér** esetén csak annak a bérét lehet feltüntetni, akinek **munkaszerződése** van, nem szerepeltethető munkabérként a megbízási díj.

A legnagyobb változás a munkanapló adataiban a **forgalmi adatokban** van. Mivel a jövő évi statisztika is ugyanezeket az adatokat kéri, ezért vagy **új munkanaplót** kell használni (a megyei könyvtárban már elkészítettük a változásokat követő naplót – meg lehet rendelni), vagy a kért adatokat külön kell regisztrálni.

Melyek ezek az adatok: Beiratkozott olvasók helyett **Érvényes regisztrációval rendelkező használók** szerepelnek. Egyes könyvtárakban a két fogalom fedi egymást, másutt, főként ahol nem naptári évre történik a regisztráció eltérések lehetnek. Kérem a kitöltési útmutató alapos elolvasását a fogalmak tisztázása érdekében. A korábbi látogatók száma helyett most a **használatokat** mérjük, ahol is új fogalomként jelentkezik a **távhasználat**. Mi tartozik a távhasználat körébe? A telekommunikációs eszközökön keresztül beérkező olvasói kérdések és kérések (telefon, e-mail, honlap-látogatás). Ezeket is regisztrálni kell.

Kiemelten nagy hangsúlyt kap a **dokumentumok helyben használata és annak mérése**, erre az útmutató is javasolni fog néhány módszert. Egyre inkább erősítik azt a követelményt, hogy mért adatokkal tudjuk ezt a fontos mutatót produkálni.

Ezek voltak a legfontosabb változások az ez évi adatokkal kapcsolatosan. A jövőre nézve még két fontos változás lesz, ahogy a nyilvántartásokat célszerű már most átalakítani a következők szerint:

A Csoportos leltárkönyv adatainál a jövő évtől a dokumentumtípusok új megoszlását fogják kérni. Mégpedig: könyv és bekötött időszaki kiadvány, kézirat (a szabvány meghatározását kell alapul venni), kartográfiai dokumentum, audiovizuális dokumentum, CD-ROM, egyéb digitális (pl. DVD), és egyéb dokumentum. Lesznek még apróbb változások, de ezek nem igényelnek majd változtatást a nyilvántartásokban és főleg a nagyobb könyvtárakat érintik majd.

Aki igényli, annak másolatban megküldjük a jövő évi statisztika tervezetét.

Kérem, hogy ezt az emlékeztetőt tanulmányozzák át újra a statisztika megérkezésekor, mert gyakorlati segítségét jelenthet az adatok egységes értelmezéséhez és a hibák elkerüléséhez.

Ferik Ibolya

AZ INTEGRÁLT RENDSZEREK JELENTŐSÉGE A KÖNYVTÁRI MUNKAFOLYAMATOK AUTOMATIZÁLÁSÁBAN

A kínáló pályázati források révén egyre több könyvtár számára elérhetővé válik, hogy az információs társadalom nyújtotta lehetőségeket széles körben kiaknázza. Az informatikai eszközökhöz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés - sokrétű előnyén túl - módot ad a könyvtári munkafolyamatok gépesítésére is, melyhez már számos szoftvergyártó cég kínál programcsomagot.

Természetesen jogosan merül fel a kérdés: Vajon képesek leszünk-e gördülékenyen, problémamentesen áttánni a számítógépes rendszere? A válasz egyértelműen az, hogy igen, hiszen a program funkcionálisan kialakított működési elve, egyszerű és könnyen elsajátítható kezelési módja erre a biztosíték. Vegyük számba azt is, milyen szakmai elvárásaink fogalmazódnak meg a használni kívánt rendszerrel szemben.

Az egyik legfontosabb szempont, hogy a munkafolyamatokat egy, a megfelelő részegységekből egymásra épülő programcsomagba foglalja. Ennek megfelelően legtöbbjük általában az alábbi területekre osztja fel a könyvtári feladatokat: **állomány-építés; feldolgozás; sorozatok, folyóiratok kezelése; nyilvános számítógépes katalógus; kölcsönzés nyilvántartása és egyéb mellékfunkciók.**

A szakirodalomból már számos olyan szoftver ismert, amely a fenti funkciókat többé-kevésbé képes ellátni. Mi most elsősorban a községi és iskolai könyvtárak számára szeretnénk tájékoztatást adni ezek közül néhány, napjainkban már elterjedt integrált könyvtári rendszeréről.

Elsősorban az **alacsony költségvetésből gazdálkodó intézményeknek ajánljuk az egyszerű és viszonylag olcsó GEORGE Integrált Könyvtári Programcsomagot.** A szoftver alkalmas bármely típusú dokumentum nyilvántartására és folyamatos feltöltés mellett azonnali használhatóságot biztosít. Az adatbevitel megkönnyítését a már beépített tárgykör, csoport/raktári jelzet, alcsoport/Cutter táblázatok segítik, ezeket azonban bármikor módosíthatjuk illetve bővíthetjük. A lekérdezések számos változatát kínálja, például kereshetünk cím, cím részlete, szerző neve, raktári jelzet, Cutter, ISBN, ISSN, ETO jelzet, egyéb besorolási adat alapján, de végrehetünk összetett keresést is. Módunkban áll a lejárt kölcsönzések, leltárállapotok, statisztikai adatok összesítése is. A program bármely részén meghívható „Súgó-rendszer” segítségével az éppen végrehajtás alatt lévő rész kezelését is. Módunkban áll a további lehetőséget ad a vonalkódos kölcsönzés bevezetésére, képes adatátvitelre HUNMARC formátumból. A programból interneten keresztül más könyvtárak is elérhetővé válhatnak.

Ugyancsak kiterjedt használói körrel rendelkezik az **SR LIB rendszer.** Különböző könyvtártípusok vásárolják: megyei, városi és községi, egyetemi és főiskolai, de a szakkönyvtárak igényeit is kielégíti. Használata gyorsan és könnyen elsajátítható. Az SR LIB 3.1 az alábbi külön-külön is működésbe állítható modulokból épül fel:

1. A „Katalogizáló modul” tetszőleges dokumentum teljes körű formai, tartalmi és analitikus feltárását biztosítja függetlenül annak adathordozójától. Lehetőséget ad szerzői lexikai adatbázis építésére, amelyből rámutatással választva rendelhetjük a szerzőket a dokumentumhoz. Mód van tezaurusz építésére, kifejezhetők a tárgyszavak fölél-, alá- és mellérendelél kapcsolatai. A program segítséget nyújt a címléírás elkészítéséhez, amely ezután tárolható és nyomtatható.
2. A „Kölcsönző modul” lehetőséget biztosít - a katalogizáló egységhez hasonlóan - a dokumentumok formai feltárására, legfontosabb adatainak rögzítésére, a kölcsönzés előkészítésére, az olvasói adatbázis felépítésére és a kölcsönzési tranzakciók lebonyolítására.
3. A „Periodika modul” a folyóiratok adatainak felvitelére, tárolására, szám adatok érkeztesítésére, hiány figyelésére alkalmas, a hozzájuk tartozó példány- és kötetinformációkkal együtt.
4. A „Cikk feldolgozás” helyörténeti adatok tárolására, sajtófigyelés megvalósítására készült program. Segítségével helyi érdekű, illetve tudományos folyóiratok cikkei, tudományos dolgozatok is feltárlhatók. Lehetőség van a cikk adatainak tárolására, annotálásra, szerzői adatbázis építésére, tárgyszórendszer kialakítására, illetve a teljes cikk bevitelére.
5. A „Beszerzés, leltározás” modul feladata: rendelés nyilvántartás, számla adatainak egyeztetése, tárolása, lelélhelyre irányítás, katalógusba történél illesztés, egyedi leltárkönyv és csoportos leltárlista nyomtatás.
6. A „Lekérdező modul” lehetővé teszi, hogy az olvasók kereshessenek a katalógusban. Módot ad irányított keresésre, találati halmaz képzésre. Kereshetünk címmel, címléírásra, szerzői adatokra, tárgyszóra, leltél mezélben tárolt adatokra.
7. Az „ISO modul” segítségével betölthetünk HUNMARC rekordokat a katalógusba, de akár internetről letélthetél címléírások is bevitelők a rendszerbe.
8. Az „Adatátvételi modul” egységgel külsél SR LIB adatbázisból rámutatással építhetjük saját katalógusunkat.
9. Az „Állomány ellenörzési modul” használatával gyorsan elvégezhetél a könyvtár teljes állományellenörzése vonalkód vagy leltári szám segítségével.

A rendszernek létezik „kis könyvtári” változata, amely a kisebb gyűjtemények igényeihez alkalmazkodó, egyszerű adatbeviteli lehetőséget biztosít. A „vállalati, városi könyvtári” fejlesztés kifejezetten vállalati vagy közepes méretű városi intézmények részére készült. Elképzelésünk szerint a program a közeljövőben bemutatásra kerül a Balassi Bálint Megyei Könyvtár „Szakmai napok” rendezvénysorozatának keretén belül.

Természetesen ez csak kettő a piacon lévő integrált szoftver kínálatból. Az automatizálás megkezdése előtt mindenképpen ajánlott a választék feltérképezése, hogy az igényeinknek és lehetősé-

geinknek, valamint az elvárásoknak leginkább megfelelő rendszer kerüljön könyvtárunkba. Ugyanis egy rugalmasan alakítható, a felhasználó által definiált funkciókkal fejleszthető, a készítő által állandóan korszerűsíthető integrált rendszer nemcsak a könyvtáros munkáját könnyíti. A megváltozott, versenyre hangolt világban - ahol növekszik az igény a gyors, pontos, naprakész információk iránt - lehetőséget ad arra is, hogy az „örzö” könyvtártól eljussunk a „szolgáltató” könyvtár modelljéhez.

Herczegné Berze Anita

Gyermekek Jogainak Hete

„Találjunk egymásra, tegyünk egymásért!”

A Gyermekek Jogainak Napjához kapcsolódó rendezvénysorozat hatodik alkalommal került megrendezésre Salgótarjánban, 2002. november 18-22. között.

A város 1997-ben csatlakozott a francia parlament felhívásához, amely a Gyermekek jogi Egyezmény elfogadásának napját, november 20-át hivatalos ünnepnappá nyilvánította.

Az elmúlt évek tapasztalatai beigazolták, hogy az ifjúság ügyében érintettek egymásra találtak a gyermek és a fiatalok érdekében történő együttműködésben.

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata e gondolatiság jegyében kívánta megrendezni az idei Gyermekek Jogainak Hete rendezvényeit, melyhez a Balassi Bálint Megyei Könyvtár is gazdag programmal csatlakozott.

A Gyermekkönyvtárban november 18-án általános iskolások körében ünnepeltük az **IFJÚ ZENEBARÁTOROK NAPJÁT**. Ez alkalomból a **Besztercezy Alapfokú Művészeti Magániskola** táncművészeti és színművészeti szakos hallgatói léptek fel. Ekkor került sor a Zenei részleg által meghirdetett zenei totó eredményhirdetésére. Nagy volt az érdeklődés a gyerekek, a felnőttek, és a szülők részéről is. A kis táncosok igazi hangulatot teremtettek, vastaps kísérette produkciójukat. A nagyobbak ismert és kedvelt musical részletekkel varázsoltak el bennünket.

Hasonló nagyszabású rendezvény volt a Mesterember jelenetek című színházi előadás, amellyel a Füleki Gimnázium Apropó Kisszínpada lepett meg bennünket. A műsor Illyés versekkel, azok megzenésített változatával kezdődött, majd egy vidámabb, humorosabb hangvételű összeállítás következett Shakespeare Szentivánéji álom Mesterember jelenetek címmel. Egyszerűek, de kifejezőek voltak a díszletek, amit a szereplők pillanatok alatt tudtak variálni; ötletesek voltak a jelmezek, és bravúros volt a smink, az arcfestés. Külön pikantériája volt a színházi előadásnak, hogy egyes szereplők annyira jellemző módon, tájszólásban, ízesen ejtették ki a magyar szavakat, s ezzel még hangulatosabbá tették a produkciót.

A hét eseményei közül kiemelkedő helyen szerepelt a **Jogod van tudni...című prevenciószemélyiségfejlesztő program**, amelyen vendégünk volt **Telek Ervin** addiktológus, az Egészségügyi és Szociális Központ munkatársa.

Nekünk könyvtárosoknak felejthetetlen élmény volt (pedig „csak” nézői voltunk), reméljük, hogy a gyerekekben mély nyomot hagyott a foglalkozás. Három különböző korosztály (3., 7., 8. osztályosok) vett részt egy-egy tréningen. A kicsik még őszinte kíváncsisággal, érdeklődéssel és igen aktívan vettek részt a foglalkozáson. Borzasztóan okosak voltak, mindent tudtak, rendkívül tájékozottak (dohányzás, drog, alkohol) és mindenről határozott véleményük volt.

A hetedikesek – Telek Ervin szerint – a legveszélyeztetettebb korosztály mindenféle szempontból – nagyon nehezen nyíltak meg, sokszor leplezték zavarukat nevetgéssel.

De a tréning végén beállt a néma csend, és talán egy kicsit magukba néztek ezek a gyerekek.

Balassi Bálint Megyei Könyvtár

Önnek / Mindenkinék szüksége van a KÖNYVTÁRRÁ!

Játsszon velünk!

3+1

avagy

három a magyar igazság, negyedik a ráadás!

2002 2003 I. forduló

JÁTÉK

1. „Io Saturnalia, io bona Saturnalia!”

Kérdésünk: **KI VAGY MI A SATURNALIA?**

Itália régi neve? Cronusnak, a legifjabb Titánnak a születésnapja?
Vagy más egyéb?

A válasz terjedelme minimum 3, maximum 4 mondat lehet!

.....

.....

.....

.....

2. A számról okosan. Csak semmi butaság! A kedves Füles története nem szűkölködik tudnivalókban.

Tudja-e, hogy az egyiptomi sivatagi szelet a számráfülű Széth lehetének nevezték? Indiában, a görögöknél, de Kis-Ázsiában és Palesztinában is fontos szerepet szántak a számrának.

EZÜTTAL CSAK A BIBLIÁHOZ KÖTŐDŐ ISMERETEIT ÉS AZ EURÓPÁHOZ KAPCSOLÓDÓ TUDNIVALÓKAT ÍRCHATJA LE!

A válasz legalább 3, legfeljebb 4 mondat legyen!

.....

.....

.....

.....

FÜZÉKI ISTVÁN EMLÉKÉREM ALAPÍTÓ IRATA

1. Mindazon könyvtárosok tiszteletére, akik részt vettek az 1956-os forradalomban és szabadságharcban, valamint Füzéki István (1934–1956), a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat könyvtárosa emlékére, aki hősi halált halt az egyetemi nemzetőrség harcosaként, megalapítom a Füzéki István Emlékérem díjat.
2. Az emlékérmet – a kíséző oklevéllel és a névadót méltató írással együtt – minden évben az a könyvtáros kapja meg, aki a megelőző évben vagy években a legtöbbet tette / kiemelkedő teljesítményt nyújtott a könyvtári szolgáltatások és/vagy tudományok terén. A díjat évente váltakozóan egy közkönyvtárban, illetve szakkönyvtárban dolgozó munkatársnak kell odaítélni.
3. Az emlékérmet öttagú kuratórium ítélje oda. A kuratórium elnöke hivatalból a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) elnökségének delegáltja. A kuratórium 4 tagját első évben az MKE elnöksége kéri fel. A következő években az első évi tagok közül 1–1 sorsolás útján a kuratóriumból kiesik. Helyét az előző év díjazottja foglalja el. Ez mindaddig így megy, míg a teljes kuratórium a korábbi években jutalmazottakból áll – kivéve az MKE elnökség által delegált elnököt. A későbbiekben az új kiegészített mindig felváltja a legregébbi kuratóriumi tagot.
4. A díjat minden évben az október 23-i, illetőleg november 4-i megemlékezések keretében kell átadni. A díj meghirdetését évente tavasszal – az eredményhirdetést összfel – a sajtóban közzé kell tenni.
5. A kuratórium a díjat egyszerű szótöbbséggel ítéli oda. A szavazásban legkevesebb 3 főnek kell részt vennie. A kuratórium döntését írásban rögzíti – a kiegészített méltatja –, s vezeti a kiegészített listáját. Egyéb ügyekben a kuratórium maga határozza meg működésének rendjét, s az MKE elnökségének tartozik felelősséggel.
6. Az emlékérem odaítélésére a MKE elnöksége, szervezeti és szekciói tevékenységének javaslatot, de rajtuk kívül javaslattevési joga van valamennyi könyvtár munkatársának vagy olvasójának. Ennek érdekében felkérem a könyvtárakat, hogy a díjazásra való javaslat lehetőségét minél nagyobb nyilvánosság előtt hirdessék.

Budapest, 2002. június 2.

Dr. Füzéki Bálint

Ellenjegyzés

Fenti célokkal a Magyar Könyvtárosok Egyesülete egyetért,
s az alapító okiratból reá háruló feladatok elvégzését vállalja.

Budapest, 2002. június 2.

Ambrus Zoltán

Köszönőlevél

A pataki Általános Iskola tanulói és tantestülete nevében szeretnénk köszönetet mondani az Önök segítségével megvalósított rendhagyó irodalomóráért. A Varietas Színpad által előadott Petőfi koszorú című program igen színvonalas és értékes volt. Igazi irodalmi élményt nyújtott mindannyiunk számára. Különösen örültünk annak, hogy ezen a rendezvényen a nehéz anyagi körülmények közt élő tanulók is megjelenhettek. Boldogan figyeltük a gyermekek őszinte érdeklődését, figyelmét. Biztosak vagyunk abban, hogy felejthetetlen perceket töltöttünk el együtt.

A múlt tanévben megvalósított programért is igen hálásak vagyunk. Rendszeresen felidéződnek tanórákon, s azokon kívül is a hozzájuk kapcsolódó emlékeink.

Bizunk abban, hogy a Nemzeti Kulturális Alapprogram továbbra is segítséget fog nyújtani Önöknek ahhoz, hogy a kistélepyülésen élő gyermekek is megismerkedhessenek művészeti élményeken keresztül kultúránk igazi értékeivel. Különösen fontosnak tartjuk ezt a célkitűzést ebben az értékszegény, sok-sok romboló hatást sugárzó tömegkommunikációs megnyilvánulások idején.

A Széchenyi által megálmodott „kímívelt emberfők” országa csak akkor valósulhat meg, ha egyetlen gyermek sincs elzárva az igazi, felemelő kulturális élménytől. S ehhez bizony anyagi támogatásra is szükség van.

Eddigi munkájukat szívből köszönjük, a továbbiakhoz pedig sok sikert és kitartást kívánunk!

Patak, 2002. december 11.

Üdvözlettel a pataki iskola pedagógusai és tanulói

Mitológia Biblia Mese

3. Aranyos kérdésünk: MIT TUD PANCIMANCIRÓL?

Arany Lacihoz írták? Aranyfonalat készít? Vagy egyáltalán nem aranyos?

Pótkérdés: Mennyi az annyi?

Három arasz + hét rőf + egy sing = ?

Beadandó a hármas és az egyes szám összegének megfelelő terjedelemben! Elfogadható még a két szám szorzatával azonos terjedelemben is, vagy más matematikai művelet, pl. a köbre emelés eredménye szerinti!

.....
.....
.....
.....

+ 1

Miután a válaszai tömörítésén oly sokat fáradozott, kérem, pihenésképpen **FOGALMAZZON MEG** egy újabb hasonszőrű kérdést, és küldje be nekünk!

.....
.....
.....
.....

Ön is szívesen látott vendége könyvtárunknak!

Játsszon velünk!

Kérjen gyermekétől, unokájától tanácsot,
de szükség lesz a szülők okos ötleteire is!
Játsszon együtt a család!

A megfejtéseiket
kérjük **2003. január 23-ig** dobják be
a Balassi Bálint Megyei Könyvtár
felnőtt kölcsönzőjében elhelyezett ládikóba
vagy postai úton juttassák el a következő címre:
3100 Salgótarján, Kassai sor 2.

Neve:

Életkora:

Lakcíme:

Telefonszáma:

Jó szórakozást kíván kedves mindnyájuknak
munkatársai nevében Tolnai Gáborné!

Balassi Bálint Megyei Könyvtár
3100 Salgótarján, Kassai sor 2.

Érdekes módon a nyolcadikosok mintha megszeppentek volna, bizonyos dolgokról nem voltak hajlandóak beszélni. Szinte már felnőttek érzik magukat, ugyanakkor már bennük van a félsz is, hogy egy év múlva egy középiskola padjában fognak ülni, új környezetben, új osztálytársakkal, új tanárok irányításával.

Vendégünk volt a Gyermek jogainak hetén *Varga Laci* bácsi, a salgótarjáni Modell- és Makett Klub vezetője. Hangulatos kis beszélgetés alakult ki a résztvevők között, szinte mindenki gyűjtő volt, kicserélhették tapasztalataikat, megoszthatták egymással ötleteiket.

Természetesen fokozott számban jelentkeztek be óvodai és általános iskolás csoportok, akik nem kifejezetten egy-egy rendezvényre jöttek, hanem könyvtárlátogatás, könyvtárbemutató címen érkeztek hozzánk. De nemcsak a Gyermekkönyvtár szolgáltatásai iránt volt nagy az érdeklődés, hanem a megyei könyvtár szinte minden részlege fokozottan propagálta különgyűjteményeit, és az azokban rejlő lehetőségeket, információforrásokat, különlegességeket: Info*tár*salgó, Helyismereti gyűjtemény, zenei részleg, British Council, Tanulási Forrásközpont, Gábor Dénes Információs Kabinet, Euro Info Pont, Romológiai különgyűjtemény.

Tartalmas, gazdag volt ez a hét a könyvtár életében, s bízunk abban, hogy a jövő esztendőben is alkalmunk nyílik hasonló nagyszabású, városi rendezvényekhez, kezdeményezésekhez csatlakozni.

Nagy Mónika

Karácsonyi Faiszóház

- December 21. 9.00 óra** *Süssünk, süssünk...!*
Mézeskalácssütés
A foglalkozást vezeti: Somoskői Rita népijáték- és kismesterség szakoktató
- December 23. 10.00 óra** *Karácsonyi motívumok üvegen*
Üvegfestés Somoskői Rita népijáték- és kismesterség szakoktató segítségével.
- December 27. 10.00 óra** *Téli képek készítése*
Sókerámia – Horváth Andrásné gyermekkönyvtáros vezetésével
- December 28. 10.00 óra** *Hasznos holmik év végére*
Játék a filccel, textillel
Vezeti: Füzesi Istvánné gyermekkönyvtáros

Szeretettel várjuk a gyermekeket és szüleiket szünidei kézműves foglalkozásainkra!
A programokra előzetes bejelentkezés személyesen a Gyermekkönyvtárban, vagy telefonon:
32/416-777/132-es mellék.

A résztvevőket csak korlátozott számban tudjuk fogadni!

Véget érhet-e az olvasás az Olvasás Évének végével?

Június elején, a Könyvhéten záródott az „Olvasás Éve” országos rendezvénytársaság.

Azóta eltelt pár hónap, elegendő idő a számvetésre.

Ön mit olvasott az eltelt egy esztendőben?

Mi mit olvastunk?

Gyermekeink mit olvastak?

Sikerült-e nekünk, könyvtárosoknak megnyerni új olvasókat?

A számvetés, értékelés, az eredményekből való mérítés folytatódik, s ehhez nyújt segítséget a Balassi Bálint Könyvtár által indított szakmai továbbképzési sorozat is, középpontjában az olvasáskultúrával és olvasáspedagógiával.

A tervezett előadók: „a szakma nagyjai, a téma specialistái, helyi, ismert előadók könyvtárosok is”, ahogy a beharangozóban olvashattuk.

Az első program – igen nagy szakmai érdeklődés mellett! – október 14-én már le is zajlott.

Elsőként **Vidra Szabó Ferencet**, a Könyvtári Intézet Szervezési és Elemző Osztályának munkatársát hallhattuk. Előadásának címe: **Olvasáskultúra Magyarországon a XXI. század küszöbén.**

Előadásából elsőként emelném ki a számunkra stratégiát és társadalomban meghatározó helyünket kijelölő gondolatát: „A könyvtáros egy szabad értelmiségi lény.”

Az olvasást, mint művészi élményt járta körül, mely megmozgatja fantáziánkat. Ugyanakkor kételkedve tette föl a kérdést: mennyire van ma szüksége az embereknek arra, hogy (éppen) az olvasás mozgassa meg a fantáziánkat?!

Az olvasóvá válás korszakait részletesen tagolta előadásában, s kezdetét a gyermekvárás örömteli időszakára datálta, majd a család, az óvoda, az iskola jótékony hatásai következnek. De valahol homok kerül mégis a gépezetbe: a lelkes alsósból felsőre már az irodalomelmélet értő művelőjét várja el az iskola, s elveszik az olvasás, mint érzelmi szükségletkielégítés öröme gyermekeink számára.

Utóhangként az csengett vissza számomra a „Mit tehet a könyvtáros?” kérdésre előadásából: olvassunk rendületlenül, mert hát – és kicsit legyen áttételes - ki viszi át...?

A szakértő és nagy gyakorlattal, több évtizedes rutinnal előadó Vidra Szabó Ferenc után egy fiatal hang, egy lelkes középiskolai könyvtáros:

Osztrozics Katalin, a balassagyarmati Szondi György Szakközépiskola és Szakiskola könyvtárosa számolt be nekünk az iskolájában végzett felméréséről: „**Olvasási szokások és könyvtárhatalmazás egy Nógrád megyei középiskolában**” címmel. Óriási munkát végzett! Közel 200 kérdőívet dolgozott föl, tanulónként 24 kérdéssel, nagyjából 8 témakörben – dicséret érte!

A szabadidős tevékenységek közül a televíziózás napi 1-3 órával vezet felmérése szerint, s a fiúk, saját bevallásuk alapján: „nem szeretnek olvasni”. Ugyanakkor a hasznosságát látják a fiatalok az olvasásnak: „művelődni, ismereteket gyűjteni segít”.

Az olvasmányok beszerzésénél a kortárscsoport ajánlása áll az első helyen, de ha csak Robin Cook-ot ajánlgatnak egymásnak fiataljaink, az nem nevel magas kultúrára. Döbbenetes volt számomra, hogy a 195 gyerek $\frac{3}{4}$ része nem tudott megnevezni kedvenc olvasmányélményt! Tehát a közel 15-17 év alatt semmi maradandót nem olvastak? Még némi kis kötelező irodalomnak is úgy tudtam volna örülni! Most az egyszer! Bár valljuk be: a kötelezők jórésze azért klasszikus szépirodalom, s kevesebbek lennének nélkülük léleken.

A lelkes, felkészült ám kissé izguló előadónk után egy hangulatos, vidám és léleklemegető előadást hallhattunk Ferik Ibolyától, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár módszertani osztályának vezetőjétől. „**14 éves gyerekek könyvtár és iskolaképe**” volt előadásának címe melyben szintén egy felmérés tapasztalatait osztotta meg a hallgatósággal.

Három különböző nagyságú település iskoláinak diákjaival készített egy kötetlen beszélgetéshez hasonló felmérést: nyitott mondatokkal dolgozott végig, melyeket a gyerekeknek kellett befejezniük. Például: „En azért szeretek iskolába járni, mert...” és a pontok utáni üres helyen a gyerekeknek maguknak kellett kifejezni, saját stílusukban, ki hosszabban, ki rövidebben a választ.

Három téma köré csoportosította a kérdéseket: 1. iskola, 2. szabadidő, 3. könyvtár és könyvtáros. A települések, ahol járt: a vanyarci, a mátraterenyei és a salgótarjáni Kodály iskola. Tehát: egy zárt kisközség, egy nagyobb, összevont település és a megyeszékhely egyik elismert iskolája.

A települések különbözősége szépen mutatta magát a válaszokban is: az iskola a kisebb települések diákjai számára elsősorban a barátokkal való együttléte fontos színtere, míg a városi iskolában keményen megjelenik a jövőre való orientálás: a tudás megszerzésének helye. Többet tanulnak – és fáradtabbak, így a szabadidős elfoglaltságok között jobban előtérben van náluk az alvás, a passzív pihenés. A vidéki gyerekek szabadidős tevékenységei változatosabbak és jelentősebb időt tesznek ki napirendjükben.

A könyvtárképük is eltérő: a hagyományos könyvtári funkciók (pl kölcsönzés) Mátraterenyén a legemléltettebbek, míg Vanyarcon a közösségi tér, mint lehetőség a barátokkal való együttlétre, a Kodályban pedig a koncentrált művelődés, a csend helye a könyvtár.

A könyvtárosokról mindhárom helyen nagyon szépen és meghatóan írtak a gyerekek, valahol példaként áll előttük, kedvességével, tudásával, „lehet vele beszélgetni”. Ez a mi legnagyobb tartalékunk a jövőre nézve, legyen bármi település bármely könyvtárában: a személyes várás!

Mindhárom előadást kérdések, majd egy kötetlen beszélgetés zárta.

A szakmai nap fényt hozott és megerősítést a mindennapok taposómalmába mindnyájunk számára! Izgatottan várjuk a következőket!

Máté Lászlóné

Új könyvtárak a nyilvános könyvtárak jegyzékén!

Ssz.	Település	Intézmény	Vezető
1.	Órhalom	Művelődési Ház és Könyvtár	Farkas Andrea
2.	Csitár	Művelődési Ház és Könyvtár	Várkonyi Eszter
3.	Egyházasgerge	Petőfi Sándor Községi Könyvtár Egyházasgerge	László Tünde
4.	Becske	Könyvtár	Babinka Mihályné
5.	Dejtár	Községi Könyvtár	Balga József
6.	Szécsénke	Könyvtár	Nagy Sándorné
7.	Kisbárkány	Községi Könyvtár	Sejben Sándorné
8.	Iliny	Művelődési Ház és Könyvtár	Chikán Istvánné
9.	Mohora	Községi Könyvtár Mohora	Handlovits Györgyné
10.	Nógrádkövesd	Könyvtár	Szaniszló Katalin
11.	Nagykeresztúr	Községi Könyvtár	Kakuk Gyuláné

Örömmel tapasztaltuk, hogy új könyvtárak kerültek fel a Nyilvános Könyvtárak jegyzékére megyénkből. Ezzel a jegyzéken lévő könyvtárak száma Nógrád megyében 84-re emelkedett. Azoknak a könyvtáraknak számára akiknek nem sikerült a jelentkezés vagy még meg sem próbáltak jelentkezni, hasznos tanulságul és jó tanácsokkal szolgál a **Könyv, Könyvtár, Könyvtárosban** - 2002. November, 3-18. p. - Hangodi Ágnes, aki jelenleg a Könyvtári Intézetben a jegyzékre kerülés előkészítésében vesz részt.

Felhívja a figyelmet arra, hogy mik a jelentkezés feltételei, hogyan kell elkészíteni az alapító okiratot és még számos hasznos tanáccsal szolgál. Külön kitér arra, hogy hogyan kell eljárni AMK és összevont intézmények esetében. Felhívja a figyelmet arra, hogy az érvényben lévő jogszabály alapján az intézmények névadásánál a jegyzékre kerülés feltétele, hogy a jelentkező nevében szerepeljen a "könyvtár" szó.

A cikkben még számos hasznos információval szolgál, a cikk elérhető a megyei könyvtárban, illetve fénymásolatban kérésre megküldjük.

A nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő könyvtárak adatai megtekinthetők az Interneten:

www.ki.oszk.hu/nyilvanos/, illetve a hivatalos lista az NKÖM honlapján:

www.nkom.hu/infoteka/konyv/tart/ címen.

Családias légkörben zajlott le **december 2-án** második **SZAKMAI NAPUNK**. Csalódás volt, hogy jóval kevesebben gyűltünk össze, mint a korábbi alkalommal, főként az iskolai könyvtárosokat és a pedagógusokat hiányoltuk összejövetelünkről. Pedig ez alkalommal is három témát kínáltunk az érdeklődőknek: két előadás mellett az ARCANUM kiadó CD-ROM bemutatóját és teljes termékskálájának kínálatát nézhettük meg és jelentős kedvezménnyel vásárolhattunk is.

Déléletői programunk – **DR. KOMÁROMY SÁNDOR** előadása – azt gondolom sokak számára meglepetés volt. Komáromy Sándor, a sárospataki Comenius Tanítóképző főiskola tanára, évek óta kutatja a határon túli magyar gyermekírást. Számos tanulmányt, és antológiát is jelentett meg a határon túli magyar líráról. (Négyágú síp)

Bevezetőjében a „határon túliság” fogalmát értelmezte, illetve emlékeztetett arra is, hogy a magyar irodalom egységes irodalom, legyen az határon inneni vagy határon túli. Meghatározzák közös gyökerei, ugyanakkor természetesen magán viseli az adott terület kulturális hagyományait.

Áttekintette és néhány idézettel illusztrálta az egyes határon túli területek újabb – kb. az utóbbi 30 év – gyermekköltészetét. Számos alkotóra és költőre hívta fel a figyelmünket. Kiemelte a Felvidéki költők közül Simkó Tibort, Tóth Elemért, Dénes Györgyöt, Gál Sándort, valamint Keszeli Ferenc és Kulcsár Ferenc költeire hívta fel a figyelmet. Megemlíttette azokat az antológiákat, amelyek több költő műveiből tartalmaznak válogatást, például az 1978-ban megjelent Tapsíráré-Tapsórum, valamint a Kalligram Könyvkiadó gondozásában megjelent Csoladárnpás című kötetek.

Számomra Keszeli Ferenc nyelvi humorral fűszerezett versei nyújtották a legnagyobb élményt.

Kuratórumként mutatta be előadónk Bettes István verseskötetét, amely a vallásos gyermekeira szinte egyedüli képviselője.

A kárpátaljai alkotók közül Szalai Borbála, Füzesi Magda, Kecskés Béla és Weinrauch Katalin nevét említette. Mindannyiuk költészetére leginkább a magyar költészet régi hagyományából való merítés a jellemző. Érdekesként említette Szalai Borbála kissé didaktikus verseit, melyek bár tanítójellegűek, mégis inkább a játékoság jellemző rájuk.

Erdélynek évszázadokra visszamenő kulturális hagyományai és önálló szellemisége alakult ki. Jeles gyermekköltői közül főként Kányádi Sándor munkásságát emelte ki, de megemlíttette Páskándi Géza, Lászlóffy Aladár, Szilágyi Domokos, Markó Béla, Palocsay Zsigmond nevét és néhány részletet mutatott be Kovács András Ferenc kötetéből.

A Délvidék irodalmát Jung Károly, Fehér Ferenc, Brasnyó István, Tolnai Ottó képviselte. Jung Károly a hagyományos, a magyar népköltészetben alapuló lírájának ellenpontjaként említhetők Tolnai Ottó avantgard hatású szabad versei.

Mind a négy területen megismerhettük a gyermekirodalmi folyóiratokat is. Elgondolkodtató, hogy a határon túli gyermekirodalom minden területe rendelkezik legalább egy vagy két folyóirattal, Magyarországon sem tudnánk sok gyermekirodalmi folyóiratot felsorolni. (A Kincskeresőn túl nem is említhetünk mást.)

Azt gondolom, hogy azok, akik meghallgattuk a Tanár úr előadását, saját könyvtárunkban átbiztosságuk a gyermekirodalom versesköteteit, más szemmel futtatjuk végig szemünket a polcokon. Biztos vagyok abban, hogy leemelik majd, beleolvassanak és ajánlani tudjuk majd a gyermekolvasóknak.

Délutáni programunkra **BOCSÁK VERONIKÁT** hívtuk meg, aki a Budapesti Tanítóképző főiskola adjunktusa. Neve ismerős lehet az Olvass nekem! című kötet társszerzőjeként, illetve alsó tagozatos tankegyetemes vezetőjeként is. Legújabb tisztsége szerint ő a HUNRA (Magyar Olvasástársaság) alelnöke.

Előadásának címe a mai gyerekek olvasási szokásai volt. Először beszélt a gyerekek olvasásteljesítményét mérő korábbi és legújabb vizsgálatokról, melyek meglehetősen nagy romlást mutatnak. Mely tényezők befolyásolják a tendenciákat? A magabiztos és teljesítményképes olvasni tudást befolyásolja a gyermekek érdeklődése, életmódja, a televízió, videó, számítógép negatív hatásai, a gyerekek tanulmányi túlterheltsége ugyanakkor főként a városokban a fizikai passzívítása. Beszélt arról is tanítói gyakorlatát felidézve, hogy hogyan lehet a fenti negatívumokat ellensúlyozni. Kiemelte a pedagógusok és főként a szülők szerepét abban, hogy minél korábban megismertessük a gyerekekkel az olvasás örömét már kisgyermekkorban a közös mesélés által. A mesék legnagyobb jelentősége az, hogy már korai életkortól élményeket, viselkedésmintákat biztosít a gyerekek számára, bár a fantázia világában mozog, mégis kulcsokat nyújt a gyermek számára a későbbi problémahelyzetek megoldásához. Megalopozza az értékrendjét, fejleszti az igazságérzetét, kitartásra, küzdelemre, céltudatosságra nevel. Veronika gyakorlati pedagógusi szülői és nagyszülői tapasztalatait is beleszötte előadásába, melyet nagy átléssel és hűvel adott elő, hallgatóként sok esetben megdöbbenünk a probléma jelentőségén, ugyanakkor pozitív kicsengése és biztatása megerősít bennünket szülőként, könyvtárosként egyaránt abban, hogy tehetünk még valamit, és tennünk is kell összefogva a szülőkkel, iskolával és mindenkiel, aki a gyerekekkel foglalkozik, dolgozik.

Úgy gondolom, hogy valamennyien pozitív benyomásokkal, új élményekkel gazdagodva, a gondolatokat továbbgondolva mentünk haza, és ha ez így van, akkor nem volt hiábavaló a szakmai napon való részvétel.

Ferik Ibolya

Az MKE Nógrád Megyei Szervezet hírei

MINISZTERIUMI TÁJÉKOZTATÓ

2002. december 5-én Kóciánné Dr. Szentpéteri Erzsébet, a NKÖM főszervezője volt a Balassi Bálint Megyei Könyvtár vendége, aki a közművelődési és közgyűteményi feladatok időszerű kérdéseiről tartott tájékoztatót. Rövid vázlat az elhangzottakról:

1. Az Európai Unió integráció

- a kultúra területe nem tartozik az unión belül a prioritások közé
- olyan programokat, rendezvényeket fog támogatni az unió, amelyek gazdasági témákhoz kapcsolódnak pl. kulturális turizmus (az ilyen jellegű pályázatokhoz hasznosulási számításokat is kell végezni, azaz egy program megvalósítása milyen szellemi és legfőképpen anyagi hasznot hozhat)
- az EU célja a népesség műveltségének növelése
- külön felhívta az előadó a figyelmet a Kultúrpoint irodára, amely információkat ad a támogató-sokról, képzési programokat szervez.

2. Prioritások a közeljövőben

- középtávú nemzeti hálózatfejlesztési program (700 millió és 1 milliárd közötti összeg lesz rá 2003-ban)
- **Revitalizációs program** – pályázati támogatás a közművelődés fejlesztésére, újjáépítésre (benn vannak a könyvtárak is, elsősorban a kistérségek fejlesztésén van a hangsúly)
- **Regionális könyvtári ellátás kialakítása:** mozgókönyvtári ellátás (erről még folyik a vita).
- **A dokumentumokhoz való szabad hozzáférés** biztosítása Interneten keresztül.
- **Mínőségfejlesztési program** a szolgáltatások fejlesztésére

Gyűjteményfejlesztési, állományvédelmi program - 2004-től indul.

A gyűjteményfejlesztési program a múzeumokra, levéltárakra vonatkozik legfőképp, kisebb mértékben érinti a könyvtárakat. Gyűjteményfejlesztési koncepció kidolgozása szükséges a támogatások elnyeréséhez.

Állományvédelem: preventív állományvédelem (pl. hogyan kell kezelni bizonyos gyűjteményeket), restaurálás, felújítás, tárgyakbantartás.

Telematikai fejlesztés – tartalomszolgáltatás, azaz digitalizálási program indul, a pályázatás közösen történik az Informatikai Minisztériummal.

Országos Dokumentum-ellátási Rendszer – új kormányrendelet elkészítése van folyamatban, folytatják az eddigi „hiánykönyv”-programot.

A levéltárak területén kidolgoznak egy elektronikus iratmegőrző programot.

Nemzeti Kulturális Alapprogram: a 16-30 év közötti korosztály számára rendezendő programokat támogatja.

Címzett támogatások helyzete (a 200 millió Ft fölötti beruházásokat jelenti): az eddigi 2 milliárd helyett 8 milliárd áll majd rendelkezésekre, a kisebb 5-10 milliós felújításokra még nincs megoldás

TISZTÚJÍTÁS

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete új elnököt és elnökséget választ 2003-ban. Szervezetünkhöz 2003. január 20-ig fogják kiküldeni a jelöltek listáját. Az elnökségi tagok jegyzéke 1998-2002-es ciklusban:

Elnök:	Ambrus Zoltán
Főtitkár:	Haraszi Pálné
Elnökségi tagok:	Balogh Mihály, Bényei Miklós, Biczák Péter, Gellér Ferencné, Mader Béla, Vajda Erik, Varga Róbert
A tanács elnöke:	Bartos Éva
Ellenőrző bizottság elnöke:	Ottovay László
Ellenőrző bizottsági tagok:	Csomor Tibor, Elekes Eduárdné, Hercigné Mlakár Erzsébet (a negyedik poszt betöltetlen)

ELŐTERJESZTÉS

Előterjesztés készült a Kormány részére az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerről valamint a reprográfiai díj szabályozásáról. A két témával foglalkoztunk szervezetünk december 16-án megtartott taggyűlésén.

STRATÉGIAI TERV

A könyvtári terület stratégiai céljai 2003 -2006 között

A könyvtári területen az 1997. évi CXL. törvény életbelépésével és annak alkalmazásával kezdődött el a rendszerváltás.

A törvényhez kapcsolódó fejlesztési stratégia nagyobb részben megvalósult.

A stratégiai célok 1997-ben a következők voltak:

- Az országos Dokumentumellátási Rendszer (ODR) kialakítása;
- Az 56 ODR tagkönyvtár telematikai, technikai és dokumentumállományának kialakítása, korszerűsítése;
- A nyilvános könyvtárak feltételrendszere kialakításának megkezdése;
- A könyvtárak telematikai fejlesztésének intenzív növelése;
- A könyvtárosok továbbképzésének korszerűsítése;
- A Könyvtári Intézet létrehozása;
- Az Országos Széchényi Könyvtár szervezeti és szolgáltatási korszerűsítése.

Ezek a célok vagy teljes egészében, vagy részlegesen már megvalósultak. Az elkövetkező időben a változásoknak megfelelően, folytatva a törvényben kijelölt utat, új célokat fogalmazunk meg.

Ezek a következők:

- A könyvtárosi életpálya vonzóbbá tétele
- Az információkhoz és a dokumentumokhoz történő hozzáférés biztosításának növelése a demokrácia és az esélyegyenlőség elveinek érvényesítése érdekében a telematikai fejlesztésen, és az Országos Dokumentumellátási Rendszer fejlesztésén keresztül
- Az elektronikus dokumentum- és információszolgáltatás fejlesztése (a tartalomszolgáltatás fogalma helyett)
- Regionális könyvtári ellátás megszervezése hatékony szolgáltató rendszerek kialakításával a kistérségeken élők könyvtári ellátása érdekében az ellátórendszerek korszerűsítésével, a könyvtári szolgáltatások megvásárlásának lehetővé tételével, a mozgókönyvtári ellátás megindításával azokon a területeken, ahol a felmérések szerint ez a leggazdaságosabb megoldás
- Az egyes könyvtártípusokra vonatkozó irányelvek kidolgozása
- A minőségi szolgáltatások növelése, a könyvtári minőségfejlesztés és minőségbiztosítás megvalósítása az Európai Unióhoz történő egyenrangú csatlakozás érdekében
- Könyvtári programokkal, szolgáltatásokkal és technikai berendezésekkel segíteni a hátrányos helyzetű felhasználók esélyegyenlőségét.
- A könyvtárosképzés tartalmi korszerűsítése az információs társadalom igényeinek megfelelően tudó könyvtári tevékenységek érdekében.

Megjelenik: alkalmanként 45 példányban

Fk.: Balassi Bálint Könyvtár - MKE Nógrád Megyei Szervezete

Szerkeszti: Balassi Bálint Könyvtár Módszertani osztály

Cím: Balassi Bálint Könyvtár 3100 Salgótarján, Kassai sor 2.; Pf. 18

Telefon: 32/416-777 (20-as mell.)